

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (Partij voor de Dieren)

(d.d. 7 maart 2008)

Nummer

2152

Onderwerp

Bouw kolencentrale Maasvlakte

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Milieuvervuiling door kolencentrales

Kolencentrales zijn erg milieuvervuilend. Het milieu dient een belangrijke maatstaf te zijn bij het investeren in energievoorziening. Steenkool levert een belangrijke bijdrage aan de klimaatverandering. Volgens het Internationale Energieagentschap (IEA) zullen, als de ontwikkelingen zo doorgaan, in 2030 43% van de CO₂-emissies uit kolencentrales komen. De provincie Zuid-Holland is kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatverandering. Juist daarom heeft ook deze provincie een belangrijke verantwoordelijkheid in het realiseren van een duurzame energievoorziening.

Nieuwe kolencentrales zorgen voor een grote extra CO₂-uitstoot. Toch zijn energieproducenten van zins om op de Maasvlakte een nieuwe kolencentrale te bouwen. De eerst geplande kolencentrale (door E.ON Benelux NV) heeft jaarlijks de CO₂-uitstoot van 2 miljoen auto's. Nederland heeft een opgave om in 2020 30% minder CO₂ uit te stoten en ook de provincie Zuid-Holland draagt hierin een belangrijke verantwoordelijkheid.

Onderzoekresultaten Greenpeace

Greenpeace heeft verschillende energieonderzoeken uitgebracht, waarin de organisatie aangeeft dat Nederland helemaal geen kolencentrales nodig heeft. Energiebesparing, duurzame energie en efficiënte aardgascentrales kunnen Nederland van veilige en betaalbare stroom voorzien. Kerncentrales zijn eveneens overbodig. Ook de gegevens van elektriciteitsnetbeheerder Tennet tonen aan dat Nederland zonder de bouw van kolencentrales meer dan genoeg stroom kan opwekken. Vanaf 2009 gaat Nederland volgens Tennet al stroomexporteur worden door de oplevering van een reeks windparken en centrales op aardgas en biomassa. De implementatie van CO₂-afvang kan in 2020 niet voor voldoende CO₂ zorgen, omdat de technologie nog in ontwikkeling is. Tal van niet afgedekte technologische, juridische, ecologische en economische risico's belemmeren een snelle implementatie.

Onderzoek E.ON

E.ON heeft onderzoek laten doen naar de effecten van de kolencentrale op de omliggende natuur. Greenpeace heeft op zijn beurt dit onderzoek laten toetsen door het bureau Tonckens Ecologie. De gesignaleerde effecten van geluid van de centrale worden in het rapport, dat in opdracht van E.ON is opgesteld door ingenieursbureau TAUW, naar het oordeel van Greenpeace stelselmatig gebagatelliseerd. Wat de concrete bijdrage is van het gebruik van de centrale aan geluid in de omgeving wordt nergens afdoende inzichtelijk gemaakt, noch wat de reikwijdte van bestaande en toekomstige verstoring ten opzichte van beschermde soorten en habitattypen is.

Daarbij kan het geluid van de bouwwerkzaamheden volgens Greenpeace een verstorend effect hebben op Natura 2000 gebied Voordelta. De conclusies uit het TAUW-rapport over geluid bij bouwwerkzaamheden zijn geheel gebaseerd op een rapport van Wijnia Noorman Partners (WNP). Greenpeace heeft de nodige kritiek op dit rapport. WNP heeft bijvoorbeeld niet onderzocht hoever geluid zich via het water in de Voordelta verspreid. Dit is echter van groot belang om te kunnen bepalen of zeehonden en vissen door bouwwerkzaamheden zullen worden verstoord. Uit een rapport van TNO blijkt dat geluid zich onder water over een afstand van kilometers kan verplaatsen (2007, TNO akoestisch onderzoek voor fundering kolencentrales in Eemshaven, p. 24).

Ook geeft het onderzoek van TAUW volgens Greenpeace en het onderzoeksbureau Tonckens Ecologie een verkeerd beeld over de effecten van de centrale op kwetsbare duingebieden.

Het onderzoek geeft een onjuist beeld van de effecten van stikstof en zwaveldepositie op de habitattypen in het Voornes Duingebied (onjuiste drempelwaarden stikstof gebruikt, effect van totale zuurdepositie niet bekeken). Waarschijnlijk is het effect van vermesting en verzuring groter dan uit het onderzoek in opdracht van E.ON naar voren komt. Dit betekent ook effecten op belangrijke soorten als de noordse woelmuis, groenknolorchis en nauwe korfslak, die in de duingebieden voorkomen.

1. *Welke acties hebt u ondernomen om de bouw van kolencentrales op de Maasvlakte te voorkomen, gelet op de hoge milieuvervuiling, die een kolencentrale met zich meebrengt en de milieupoging om de CO₂-uitstoot in de provincie Zuid-Holland en in Nederland te verminderen?*

Antwoord

Al bij het begin van de vergunningprocedures voor de nieuwe kolencentrales hebben wij beleid ontwikkeld om de extra milieubelasting van deze centrales in het Rijnmondgebied te beperken. Dit beleid is vastgelegd in het provinciaal Milieubeleidsplan en verder uitgewerkt in het beoordelingskader "Nieuwe energiecentrales in Rijnmond". Volgens dit beoordelingskader willen wij scherpe emissie-eisen in de vergunning opnemen voor zwaveldioxide, stikstofoxiden en fijn stof. Verder willen wij dat de centrales geschikt zijn om aan toekomstige eisen voor de CO₂-emissie te kunnen voldoen. Hiervoor moeten de centrales zich inspannen om biomassa mee te stoken, restwarmte te leveren en acties uitvoeren om afvang en opslag van CO₂ mogelijk te maken. E.ON zet zich in om op deze punten voortgang te boeken. De bedrijven en de overheden werken hierbij samen in het Rotterdam

Climate Initiative dat wij van harte onderschrijven. Overigens zijn wij niet bevoegd gezag voor het stellen van eisen aan de CO₂-emissie. De EU bepaalt de randvoorwaarden voor de aan de bedrijven toe te kennen emissierechten voor CO₂. In overeenstemming met ons beleid hebben wij een vergunning volgens de Wet milieubeheer verleend voor de nieuwe koleneenheid van E.ON. Deze nieuwe eenheid heeft een duidelijk lagere emissie en een hoger rendement dan bestaande kolencentrales.

2. *Welke acties hebt u, in het kader van het toewerken naar een schoner milieu in de provincie Zuid-Holland, ondernomen om energievermindering en duurzame vormen van energievoorziening, zoals via wind, water en zon, te stimuleren?*

Antwoord

De provincie draagt al vele jaren bij aan de energie- en klimaatinspanningen van het Rijk en andere partijen op basis van de Nota Energie- en Klimaatbeleid 2000-2010.

Momenteel wordt deze nota herzien ter uitwerking van de ambities neergelegd in het Coalitieakkoord 2007-2011. Enkele resultaten waaraan de provincie heeft bijgedragen:

- Vermindering van energiegebruik en benutting van restwarmte uit de Industrie is uitgewerkt binnen het programma R3, sinds 2007 onderdeel van het Rotterdam Climate Initiative.
- De doelstelling 250 MW-windenergie voor 2010 is reeds in 2007 gehaald.
- Via het Stimuleringsprogramma Duurzame Energie heeft de provincie verschillende innovatieve duurzame energietoepassingen in relatie tot zon, water en bodem ondersteund.

3. *Bent u op de hoogte van de uitspraak van de Raad van State op 28 februari 2008¹ met betrekking tot de voorlopige voorziening die Greenpeace heeft verzocht, omdat het Gedeputeerde Staten niet handhavend wilde optreden tegen niet-vergunde bouwactiviteiten en bouwvoorbereidende activiteiten van E.ON op de Maasvlakte? En waarom wilden GS niet handhavend optreden?*

Antwoord

Ja, wij zijn op de hoogte van de uitspraak.

In ons handhavingsbesluit met kenmerk PZH-2008-169424 van 11 maart 2008 hebben wij uitgebreid gemotiveerd, waarom niet handhavend wordt opgetreden. Er was voor ons geen reden om handhavend op te treden, omdat E.ON de bouwwerkzaamheden had stilgelegd tot het tijdstip waarop door ons inmiddels een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zou worden afgegeven.

4. *Bent u van oordeel dat bouwvoorbereidende, bouwwerkzaamheden en de exploitatie van de kolencentrale als één project moeten worden gezien? Zo nee, waarom niet?*

1

http://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken_in_uitspraken/zoekresultaat/?zoeken_veld=greenpeace&verdict_id=22767&utm_id=1&utm_source=Zoeken_in_uitspraken&utm_campaign=uitspraken&utm_medium=internet&utm_content=200801058/1&utm_term=greenpeace

Antwoord

Ja.

Uit de uitspraak van de Raad van State (200801058/1) is gebleken dat bouwvoor- bereidende, bouwwerkzaamheden en de exploitatie van de kolen/biomassagestookte elektriciteitscentrale als een project moeten worden gezien. De aanvrager heeft de aanvraag op 7 maart 2008 hierop aangepast en wij hebben inmiddels op 10 april 2008 een vergunning verleend (kenmerk PZH-2008-308308) voor het bouwen en exploiteren van de kolen/biomassagestookte elektriciteitscentrale.

5. *Waarom zijn Gedeputeerde Staten er eerder op teruggekomen dat E.ON voor de bouw van de kolencentrale een vergunning in het kader van de Natuurbescher- mingswet nodig had?*

Antwoord

Op 14 juni 2008 heeft E.ON een aanvraag voor Natuurbeschermingswet 1998 aange- vraagd voor de bouw en het gebruik van een kolen/biomassagestookte elektriciteits- centrale. Op 27 december 2007 heeft E.ON het gedeelte van de aanvraag dat be- trekking heeft op de bouwwerkzaamheden ingetrokken. Gezien het feit dat de bouw geen (significant) negatieve effecten heeft op de natura2000-gebieden "Voornes Duin", "Solleveld & Kapittelduinen" en "Duinen Goeree & Kwade Hoek" hebben wij E.ON op 18 januari 2008 schriftelijk medegedeeld dat de handelingen tijdens de bouwfase niet vergunningplichtig zijn op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

6. *Bent u op de hoogte van de kritiek van Greenpeace op de methode waarmee door E.ON de schadelijke effecten van het bouwgeluid op onder andere zeezoog- dieren, vissen, en vogels in de Voordelta is bepaald? Wat vindt u van deze kritiek?*

Antwoord

Deze vraag heeft betrekking op de Voordelta waarvoor niet wij, maar de provincie Zeeland bevoegd gezag is.

Op 11 april 2008 heeft de provincie Zeeland een vergunning op grond van de Natuur- beschermingswet 1998 verleend (kenmerk 08011797). Wij verwijzen dan ook naar de inhoud van deze vergunning.

7. *Bent u op de hoogte van de kritiek van Greenpeace en Tonckens Ecologie op hoe de schadelijke effecten van verzurende en vermestende uitstoot van de centrale is bepaald? Wat vindt u van deze kritiek?*

Antwoord

Ja.

In de vergunning gaan wij inhoudelijk in op deze kritiek. Wij verwijzen dan ook naar de inhoud van de vergunning (kenmerk PZH-2008-308308, gedateerd 10 april 2008).

8. *Bent u van mening dat nu opnieuw onderzoek moet worden uitgevoerd naar de effecten van alle activiteiten voor het project van E.ON, dat wil zeggen de effecten van zowel bouwvoor- bereidende werkzaamheden, bouwwerkzaamheden en exploitatie van de centrale? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee, de aanvraag bevat voldoende informatie ten aanzien van de bouw en het gebruik om tot een gedegen besluit te komen. Dit heeft reeds plaatsgevonden in de vergunning (kenmerk PZH-2008-308308, gedateerd 10 april 2008).

9. *Bent u van mening dat nu opnieuw een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden gedaan door E.ON voor alle activiteiten voor het project van de kolencentrale, dat wil zeggen de effecten van zowel bouwvoorbereidende werkzaamheden, bouwwerkzaamheden en exploitatie van de centrale? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Nee. Zie beantwoording bij vragen 4 en 8.

10. *Bent u op de hoogte van het ecologisch onderzoek dat onderzoeksbureau TAUW in opdracht van E.ON heeft verricht naar de effecten van de E.ON kolencentrale op omliggende beschermde natuurgebieden, waaronder Voornes Duin (publicatiedatum: 21 december 2007) en kent u ook het onderzoek dat is uitgevoerd door Tonckens Ecologie, waaruit blijkt dat het onderzoek van TAUW allerlei onjuistheden en gebreken vertoond (publicatiedatum: 26 februari 2008)? Wat is uw mening hierover?*

Antwoord

Ja.

Voor ons oordeel hierover verwijzen wij naar de inhoud van de vergunning (kenmerk PZH-2008-308308, gedateerd 10 april 2008).

11. *Wat vindt u van de schade voor dieren en natuur, die de verzurende en vermestende uitstoot van de kolencentrale aanricht in onder andere het Voornes Duingebied? Welke actie bent u van plan hiertegen te ondernemen?*

Antwoord

Onze conclusie in de vergunning is dat op "Voornes Duin" geen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zijn te verwachten. De leefgebieden van dieren lopen zodoende ook geen schade op. Derhalve zien wij geen reden om actie te ondernemen.

12. *Bent u op de hoogte van de problemen die tuinders in het Westland ondervinden bij het aansluiten van hogefficiënte WKK-centrales (centrales met warmtekraftkoppeling), omdat de kolencentrales van E.ON en Electrabel de netcapaciteit opslokken? Wat vindt u hiervan?*

Antwoord

De Minister van Economische Zaken heeft bij TenneT aangegeven dat het gewenst is dat de problemen van de tuinders, om elektriciteit uit WKK aan het hoogspanningsnet te kunnen leveren, worden opgelost. Wij onderschrijven deze lijn en gaan er voorshands vanuit dat een oplossing zal worden bereikt.

Den Haag, 6 mei 2008

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

M.H.J. van Wieringen-Wagenaar

J. Franssen